

๑๕ปี "สมเด็จพระเจ้า"๕แผ่นดิน พระเมตตา สมเด็จพระเจ้า ๕ ร.ร.สาธิต มศว แม่แจ่ม

วันที่ ๒๑ ตุลาคมของทุกปี เป็นวันพยาบาลแห่งชาติและวันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเจ้า ในฐานที่พระองค์ท่านทรงสำเร็จการศึกษาวิชาการพยาบาลและตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจในการพัฒนาสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชน ทรงเป็นแบบอย่างแก่ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลให้ตระหนักในภารกิจของวิชาชีพแห่งตนว่าเป็นงานบริการสุขภาพที่มีความสำคัญ และมีคุณค่าแก่สังคมวันที่ ๒๑ ตุลาคมนี้ครบรอบ ๑๑๕ ปีสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ สมเด็จพระเจ้าที่รักของปวงชนชาวไทยและทรงเป็นที่รักของชาว มศว รวมไปถึงชาวชุมชนชาติพันธุ์ทั้งครูและนักเรียนชาติพันธุ์ชาวปะกาเกอญอในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ตั้งของ “ศูนย์การเรียนรู้สมเด็จพระเจ้า” ในอดีตซึ่งปัจจุบันได้รับการมอบให้เป็น “โรงเรียนสาธิตการเรียนรู้สมเด็จพระเจ้า มศว แม่แจ่ม” นับเป็นโรงเรียนสาธิตลำดับที่ ๔ ใน ๕ แห่งของ มศว หลังการเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระเจ้า ศูนย์การเรียนรู้สมเด็จพระเจ้าแห่งนี้ก็ดูเหมือนจะร้างรา เด็กนักเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์ชาวปะกาเกอญอรวมไปถึงครูคนรุ่นใหม่ ๆ ที่เสียสละมาสอนหนังสือดูเหมือนจะไร้ที่พึ่งพา ไร้ความหวัง ไร้อนาคตที่จะได้รับการศึกษา เพราะขาดแคลนกำลังทรัพย์ กำลังคน แต่ด้วยความมุ่งมั่นของคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในยุคของ ศ.ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ เป็นอธิการบดี ประกอบกับ รศ.อำนาจ เย็นสบาย (รองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ในขณะนั้น) ได้เดินทางลงพื้นที่หลายต่อหลายครั้ง ได้พบกับคุณบุญธันว์ มหารธรรม ประธานอำนวยการโครงการพระเมตตาสมเด็จพระเจ้า กระทั่งในท้ายที่สุดก็ได้ก่อให้เกิดการดำเนินการมอบศูนย์การเรียนรู้สมเด็จพระเจ้าแห่งนี้ให้แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จนนำมาสู่การจัดตั้งเป็นโรงเรียนสาธิตการเรียนรู้ สมเด็จพระเจ้า มศว อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ล่าสุด รศ.อำนาจ เย็นสบาย ได้กล่าวถึงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนสาธิต มศว แม่แจ่ม ให้เจริญก้าวหน้าและเป็นที่พึ่งของชุมชนในพื้นที่ที่มีเยาวชนห่างไกลโอกาสทางการศึกษา และสร้างความมั่นคงเชื่อมั่นให้แก่บุคลากรครูผู้เสียสละเหล่านั้นซึ่งเคยออกสิ้นขวัญแวอนมาแล้วว่าอนาคตอาชีพครอบครัวของพวกเขาจะเป็นอย่างไรหากโรงเรียนนี้ปิดตัวลง ทว่าแผนการพัฒนาก่อสร้างอาคารเรียนต่างๆ ก็ยังอยู่ในระหว่างการขับเคลื่อนตามระบบระเบียบราชการ ซึ่งก็ได้รับการชี้แจงจาก รศ.อำนาจ ว่า “การประสานโครงการพระเมตตาสมเด็จพระเจ้า กับ มศว เป็นการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมภายใต้การการบริหารงานของ อดีตอธิการบดี (ศ.ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ) ที่ส่งเสริมสนับสนุนและความสำคัญต่อการศึกษาศาสตร์ที่เป็นต้นทุนที่สำคัญของ มศว เป็นอย่างมาก มีการแลกเปลี่ยนประชุม สัมมนาอย่างต่อเนื่องกับผู้นำชุมชน พร้อมทั้งทีมงานผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ อดีตอธิการบดีศ.ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ลงนามความร่วมมือกับ นายบุญธันว์ มหารธรรม ประธานอำนวยการโครงการพระเมตตาสมเด็จพระเจ้า วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ รศ.สุภา ปานเจริญลงนามรับมอบ ชุมชนการเรียนรู้สมเด็จพระเจ้าเพื่อพัฒนาเป็น ร.ร.สาธิตชุมชนการเรียนรู้สมเด็จพระเจ้า มศว แม่แจ่ม (ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระเจ้าฯ มศว) โดยอยู่ภายใต้การบริหารงานของ วิทยาลัยโพธิวิชชาลัยอย่างเป็นทางการจากปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔ ผลึกความคิดการพัฒนา ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระเจ้าฯ คือสืบสานแนวคิดตามพระราชดำริ จัดการศึกษาเพื่อผู้ด้อยโอกาส อยู่ในพื้นที่ห่างไกล บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรม พัฒนา ร.ร.สาธิตแห่งนี้ให้มีอัตลักษณ์ให้แตกต่างไปจาก ร.ร.สาธิตของ มศว ที่มีอยู่ ๔ แห่ง (แตกต่างแบบร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูล) และแตกต่างจากร.ร.สาธิตอีก ๓๐ แห่งในมหาวิทยาลัยที่สังกัด สกอ.(ไม่นับรวม ร.ร.สาธิต สังกัดม.ราชภัฏฯ)

พัฒนา ร.ร.สาธิตแห่งนี้ที่มีใช้เพียงเพื่อการบริการการสอนนักเรียนในชุมชนแต่ต้องนำไปสู่การศึกษาเรียนรู้ การฝึกสอน (เรียนรู้ความขาดแคลน ความเหลื่อมล้ำจากเป็นความจริง ทั้งศิษย์และครู) ของนิสิตคณะ ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ทั้งของ มศว และของมหาวิทยาลัยทั่วไปวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยและคณะศึกษาศาสตร์ ร่วมมือกับ กศน. ขับเคลื่อนผลิตบัณฑิตศึกษานอกระบบที่มีปรัชญาต่างจากการศึกษาในระบบ ปฏิบัติ การกิจที่สำคัญคือการสร้างงานวิจัยที่ชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างชุดความรู้ใหม่เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา สำหรับผู้ด้อยโอกาสเยาวชนชาติพันธุ์ และเยาวชนชนเผ่าพื้นเมือง ขับเคลื่อนร่วมกับเครือข่ายการจัด การศึกษาในพื้นที่เพื่อสร้างกระแส เชื่อมโยงต้นทุนอดีต สู่อการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาปัจจุบัน เพื่อการ เปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างระยะยาวเจตนารมณ์เช่นนี้จะทำได้หรือไม่ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคอะไร เมื่อ มศว ลงนามรับมอบชุมชนการเรียนรู้สมเด็จพระย่าโพธิวิชชาลัย มศว ก็ตัดสินใจแน่วแน่ที่จะขับเคลื่อนชุมชน การเรียนรู้สมเด็จพระย่าให้เป็น ร.ร.สาธิตต้นแบบของเด็กชายขอบจากพื้นที่ห่างไกลและเป็น ร.ร.สาธิตฯ เด็กชาติ พันธุ์แห่งแรกบนภูสูงโดยมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปเนื่องจากชุมชนการเรียนรู้สมเด็จ ย่าตั้งอยู่บนที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มศว จึงทำเรื่องถึง ทรัพยากรธรรมชาติฯ ที่ ๑ (ทสจ.เชียงใหม่) ขอใช้ที่ดินสร้าง ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระย่าฯ มศว แม่แจ่ม ขณะเดียวกัน โพธิวิชชาลัย มศว ก็ประสานงานกับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ ม.เทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์เพื่อวิจัย ออกแบบและวางผังโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมหากได้รับงบประมาณ มีที่ดิน ก็ จะดำเนินการทันที การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นพร้อมกับการให้ข้อมูลและทำงานทางความคิดกับบุคคลและ องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้ง สกอ.ทั้งภายใน มศว ทั้ง กศน. ทั้งโครงการพระเมตตาสมเด็จพระย่าและบุคคลจากภาค ประชาสังคมเพื่อการเปลี่ยนแปลงระยะเปลี่ยนผ่าน ให้ราบรื่น มีอุปสรรคน้อยที่สุดเนื่องจากกรณีนี้ถือเป็น กรณีที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนการลดอัตรา ไม่เอาตัวเองเป็นที่ตั้ง รู้จักรับฟังความเห็นที่แตกต่าง เข้าใจ ข้อจำกัดระหว่างองค์กร ไม่มองราชการเลวหมด ไม่ยกประชาสังคมตีหมัดหรือใครหัวก้าวหน้ากว่าใคร ฯลฯ ๒๕๕๘ โพธิวิชชาลัย มศว ได้รับงบฯ ก่อสร้าง ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระย่า ฯ ๒๐,๓๒๒,๐๐๐ บาท ความคิดที่จะสร้าง ร.ร.สาธิตฯ ทวนกระแส-พร้อมออกแบบ ผังโรงเรียน-พร้อม แต่ที่ดิน๑๐๘ไร่ ๔ตรว.ที่ขอ ยังไม่พร้อมทุกภาคส่วนทุกส่วนงานที่รับรู้เจตนาคความตั้งใจตั้งแต่คณะครูในพื้นที่ จนถึงระดับรัฐมนตรีต่าง ช่วยเหลือกันอย่างเต็มความสามารถ ๕สิงหาคม๒๕๕๘ อธิบดีฯ ลงนามอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ทสจ.เชียงใหม่แจ้งว่า จ.เชียงใหม่ได้อนุญาตให้ มศว ดำเนินการเรื่องที่ดินได้ตามวัตถุประสงค์ในขณะที่ งบประมาณก่อสร้าง ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระย่าฯ ๒๐ล้านเศษ ถูกดึงกลับไปรวมไว้ที่งบกลางตามประกาศที่ไม่ สามารถผูกพันงบประมาณได้ทันภายในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมาเพื่อนครู ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระย่าฯ ทุกคน ผม ทราบดีถึงความรู้สึกผิดหวังของพวกเราที่ผมทราบดี เพราะผมก็รู้สึกเช่นเดียวกันกับพวกเราแต่อาจจะมีความ ต่างไปจากพวกเราอยู่บ้างก็ตรงที่ผมเคยพบกับความผิดหวังมากกว่าพวกเราทุกคนจึงยังพร้อมที่จะอดทน ที่ จะรอคอยด้วยการหาหนทางต่อสู้ต่อไปเราเดินร่วมทางกันมาไกลแล้วไกลจนไม่อาจย้อนกลับแบบคนพ่ายแพ้ จึงขอพวกเราทุกคนอย่าสิ้นหวัง อย่าหมดกำลังใจเพราะถ้าเราพ่ายแพ้ หมดกำลังใจเด็กด้อยโอกาสชายขอบ อีกนับพันนับหมื่นก็จะพ่ายแพ้สิ้นหวังเพราะเราไปด้วยโพธิวิชชาลัย มศว กำลังเสนอจัดตั้งงบประมาณครั้ง ใหม่ ปี ๒๕๖๐ เสนอผ่านมหาวิทยาลัยก่อนสิ้นปี ๒๕๕๘ หากสามารถขับเคลื่อนผ่านการพิจารณาได้ทุก ขั้นตอนตุลาคม ๒๕๕๙ การก่อสร้าง ร.ร.สาธิตฯ สมเด็จพระย่าฯ ก็จะเกิดขึ้นตามที่ทุกคนวาดหวัง-อีกครั้ง” ด้วยความมุ่งมั่นของมหาวิทยาลัย ด้วยความตั้งใจจริงของบุคลากรครูบดอຍที่ได้รับการโอนย้ายมาสอบสังกัด

เป็นบุคลากรทางการศึกษาของ มศว แล้ว มีอนาคตในอาชีพครูแล้ว เด็กชาติพันธุ์หรือเด็กเยาวชนชายขอบที่เคยจะสิ้นอนาคตไร้โอกาสได้รับการศึกษาก็ได้เรียนหนังสือในเครื่องแบบนักเรียนสาธิต มศว แม่แจ่ม ในชุดขาวปะกาเกอญออันแตกต่างจากนักเรียนสาธิตที่อื่น ยึดโยงวัฒนธรรมและความภูมิใจ และด้วยพระบารมีของสมเด็จพระเจ้า ก็หวังเพียงว่าแผนยุทธศาสตร์ที่จะพัฒนาโรงเรียนสาธิต มศว แม่แจ่ม จะบรรลุสมความตั้งใจดีของทุกฝ่ายทั้งนี้ทำให้การทำเพื่อประโยชน์ส่วนตนของใครคนใดคนหนึ่งไม่ แต่เป็นการทำเพื่อประโยชน์สุขของการศึกษาของชาติอันมีนักเรียนผู้ด้อยโอกาสเป็นตัวตั้ง

ภัทรพร หงษ์ทอง: เรียบเรียง
(ขอขอบคุณ รศ.อำนาจ เย็นสบาย : ข้อมูลข่าว
มานิตา ภัยวิมุติ : ภาพประกอบ)

แหล่งข้อมูล :: อื่นๆ ประจำวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘